

nové město

9/2021 - ROČNÍK 30 (24)

www.novemesto.cz

4/ Synoda o synodalitě

6/ Člověk v dnešní době: P. Manuel Lobo

8/ Děti v pandemii

Milí čtenáři,
nabízíme vám už nyní možnost předplatit si časopis Nové město na kalendářní rok 2022. Cena ročního předplatného zůstávala několik let stejná, ale kvůli rostoucím nákladům na výrobu časopisu je nutné ji nyní mírně navýšit, a to na 600 Kč.

Jsmo velmi vděční i za každý **finanční dar**, protože bez darů se Nové město neobejde.

Vaše redakce

Č. ú. **6043141003, kód banky: 2700**

Váš **variabilní symbol** je uveden na obalu časopisu.

UniCredit Bank, Czech Republic, a. s.

IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003

Swift: BACXCZPP

Informace k předplatnému:

Tel: 733 798 155,

e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Adresa redakce:

Nové město – časopis,

Havlíčková 151/55, 602 00 Brno

Tel: 721 630 119, e-mail: novmesto@volny.cz

OBSAH

- 3/ Mohlo by vás zajímat
- 4/ Ohlédnutí – Synoda o synodalitě
- 6/ Člověk v dnešní době: P. Manuel Lobo
- 8/ Vztahy, rodina, společnost:
Děti v pandemii
- 11/ Posezení s Martinem Voctem
- 12/ Slovo života na prosinec 2021
- 13/ Život ze Slova
- 14/ Duchovní inspirace
- 15/ Z Hnutí fokoláre – Návrat ke kořenům:
Poválečná Itálie
- 17/ Z Hnutí fokoláre – Ze života gen
- 18/ Z Hnutí fokoláre: Veliká slavnost
- 20/ Hnutí fokoláre
a ochrana životního prostředí
- 21/ Komiks
- 22/ (Za)mýšlenka
- 23/ Logický rébus

Milí čtenáři,

omlouváme se, že vzhledem k chybě na straně distributora časopisu došlo v některých případech k pozdnímu doručení č. 8/2021.

Foto: archiv redakce NM

Štěpán Filcík na redakční radě v roce 2010.

Díky, Štěpáne!

11. listopadu 2021 zemřel člověk, bez kterého by Nové město nebylo takovým, jakým je.

Jméno Štěpán Filcík nebo pseudonym Tomáš Pavel najdete v Novém městě u mnoha rozhovorů a fotografií. Snad ještě častěji ale jeho práce není ani „podepsaná“, pouze shrnutá drobným písmem v tiráži, kde je uveden jako člen redakční rady. A tím byl od chvíle, kdy se připravovalo vydávání samostatné české verze, tedy od roku 1997.

Byly to nevyčíslitelné hodiny konzultací, času stráveného na redakčních radách, výběru fotografií, přípravy článků a rozhovorů... „Speciály“ nedávného období věnované kardinálu Miloslavu Vlkovi (č. 5-6 /2017) a 50. výročí Hnutí fokoláre v České republice (č. 5-6 a 7-9/2018), by bez jeho nápadů a nasazení těžko vznikly. Byl jejich iniciátorem a mnohé na nich osobně odpracoval.

Svou profesní zkušeností, širokým záběrem a nadhledem nasměroval naši práci a napomáhal tomu, abychom se zlepšovali z hlediska novinářského, a aby Nové město bylo nástrojem, který přispívá k jednotě, solidaritě a bratrství.

4. října s námi při redakční radě uvažoval nad obsahem čísla, které máte právě před sebou. Před uzavěrkou, ráno 11. listopadu, ještě pohled do mailu, zda již poslal křížovku, kterou věrně mnoho let pravidelně připravoval. O chvíli později jsme pochopili, že ji už nepošle – přišla zpráva, že zemřel na covid.

Milý Štěpáne!

Ty sis nikdy nepotrpěl na nadnesená slova. Nechceme tě jimi častovat ani nyní. Pouze bychom ti rádi řekli, že jsi byl vzácným a spolehlivým kolegou a hlavně přítelem. Pomáhal jsi nám mimo jiné pochopit, že víra či nevíra je niternou záležitostí každého člověka a nelze je uzavírat do černobílého vidění. Někdy jsi říkal: „V tom, abyste se za mne pomodlili, vám nemohu bránit.“ Tak to rádi činíme, s nadějí, že nějakým tajemným způsobem s námi i nadále zůstáváš spojen.

Redakční rada

Stolní ekumenický kalendář

Dostal se mi do rukou stolní kalendář na rok 2022, jehož podtitul je **Ženy v duchovenské službě**.

Každá z pětadesáti žen, které se na vzniku kalendáře podílely, poskytla zamyšlení k duchovním tématům,

často souvisejícím s tím, co křesťané v daném období slaví, prožívají, nad čím uvažují... Autorky textů pocházejí z různých u nás působících křesťanských církví, řádů či církevních hnutí.

Kalendář (vzhledem ke snaze o univerzální charakter jen s vyznačením základních křesťanských svátků a se jmény slavenými v občanském kalendáři) tak během celého roku může připomínat, že jsme všichni bratři a sestry a děti jednoho Otce. A když pomyslím na to, že hned v lednu, na začátku roku, se slaví Alianční týden a Týden modliteb za jednotu křesťanů, věřím, že i takové dílo může být krůčkem k této jednotě. Kalendář vydal Ondřej Kříž s podporou Náboženské obce Církve československé husitské ve Znojmě a za 200 Kč je možné si jej objednat na www.kiristan.cz nebo na tel.: 602 109 177.

Ludmila Šturmová

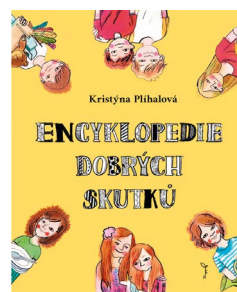
Encyklopedie dobrých skutků

Velmi pozitivní a motivačně laděná knížka názorně ukazuje dětem, jak mohou v běžném každodenním životě zapomenout na sebe a upřednostnit bližního vykonáním dobrého skutku pro druhé a pro Pána Ježíše v druhých.

Rozdělit se o čokoládu, uklidit si hračky v pokojíčku dříve, než to maminka nařídí, pohrát si s mladším sourozencem

nebo pustit druhého jako prvního na skluzavku... to vše jsou krásné nápovědy, jak se i to nejmenší dítě může každý den učit konat zdánlivě malé dobré skutky, které jsou však velkými skutky lásky.

Kniha, kterou napsala a ilustrovala Kristýna Plíhalová, obsahuje ke každému písmenku abecedy jeden celostránkový obrázek s krátkým popisem konkrétního dobrého skutku. Celkem

je tedy v knize 31 podnětů na konání minimálně jednoho dobrého skutku za den po celý měsíc.

Martina Sochorová

CÍRKEV STÁLE SE REFORMUJÍCÍ?

Tuto otázku si klade německý historik Hubert Wolf ve své knize „Krypta“. Budeme se nad ní zamýšlet v souvislosti s právě započatou synodální cestou v katolické církvi společně s našimi hosty, jimiž jsou:

prof. PhDr.
Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D.,
Univerzita Hradec Králové

doc. Mgr.
Jaroslav Šebek, Ph.D.,
Historický ústav AV ČR

Srdečně zveme
Vás a Vaše přátele.

Centrum Mariapoli, Praha-Vinoř,
Mladoboleslavská 667
Neděle 28.11. 2021, 14:30 hod.

DARUJTE PŘEDPLATNÉ časopisu NOVÉ MĚSTO!

Věnujte své rodině
a přátelům kvalitní vánoční
dárek, který inspiruje
k životu podle spirituality
jednoty.

- Napište na:
novmesto-casopis.adm@volny.cz
- Pošleme vám platební údaje
- Přispějte 600 Kč
- Časopis zašleme na určenou adresu

Hana Pohořalá (druhá zprava) s prezidentkou Hnutí fokoláre Margaret Karramovou (vpravo) a s přáteli po mši ve Svatopetrské bazilice se Svatým otcem, 10. října.

Naslouchat Duchu Svatému v druhých

ZAMYŠLENÍ

Synoda o synodalitě dává prostor i laikům

V místních církvích po celém světě probíhá od neděle 17. října první, diecézní fáze synodálního procesu. Týden předtím zahájil ve Vatikánu synodu o synodalitě papež František. Osobně u toho byla i členka českého národního synodálního týmu, zasvěcená laička z Hnutí fokoláre Hana Pohořalá. Na otevření synody reprezentovala Českou biskupskou konferenci i Radu evropských biskupských konferencí. Byla jedním ze sedmi laiků Evropy, kteří mohli tuto událost sledovat naživo a zblízka.

koláre Hana Pohořalá. Na otevření synody reprezentovala Českou biskupskou konferenci i Radu evropských biskupských konferencí. Byla jedním ze sedmi laiků Evropy, kteří mohli tuto událost sledovat naživo a zblízka.

Povídali jsme si s ní o tom, jak to vypadalo ve Vatikánu při zahájení synody, jak bude synoda probíhat, i o tom, jak se mohou do procesu zapojit věřící.

Když se v církvi hovoří o synodě, o čem je řeč?

Synoda je v tradici katolické církve shromáždění určité skupiny biskupů, kteří zastupují všechny biskupy a tím i všechny

věřící místních církví. Synodu svolává Svatý otec a biskupové se s ním prostřednictvím diskuzí a výměny zkušeností podílejí na vedení církve. Synoda mívá zvláštní téma - možná si vzpomenete na synodu o rodině s výsledným dokumentem *Amoris laetitia* nebo na synodu o mládeži s výsledným dokumentem *Christus Vivit*. Synody doteď trvaly asi měsíc a předcházely jim přípravné fáze.

Původ výrazu *synoda* je v řeckých slovech *syn* (společně) a *hodos* (cesta). Můžeme to volně přeložit jako společné poutování. Je to společný kus cesty, který ujdou biskupové spolu s papežem Františkem.

Aktuálně mluvíme o synodě o synodalitě. Můžeme to chápat tak, že církev se jde společně rozhodnout, jak bude dál fungovat?

Dalo by se to tak říct. Tato synoda se od ostatních odlišuje tím, že je delší. Trvá od roku 2021 do roku 2023. 9. října ve Vatikánu nezačala příprava na synodu, jak by se mohlo zdát, ale začala první fáze synodálního procesu. Druhým historickým faktem je, že tentokrát jsou do synody přímo zapojeni i laici, nejen biskupové. Každý z nás laiků má prostor konkrétně přispět.

Co v praxi znamená, že se přímo zapojí laici?

Synoda je rozdělená do několika tematických okruhů a na tyto okruhy můžeme my laici odpovědět. Kněží a biskupové jsou zapojeni stejně jako my. Krásně to vyjadřuje logo synody. Je na něm společenství řeholníků, laiků, dětí, biskupů, ale všichni jdou stejným směrem. Cestou je Kristus, takže jdeme za ním.

Je možné najít společnou řeč na takto velké synodě s množstvím účastníků rozdílného hierarchického postavení, kteří jsou z různých zemí, kontinentů a kultur?

Myslím si, že na to sekretariát synody myslel a poctivě na tom v rámci přípravy pracoval. Doporučuje nám tři dokumenty. Jeden je teologický od Mezinárodní teologické komise, potom Přípravný dokument a Vademecum, které bychom mohli nazvat návodem. Tam je popsáno, jak má tato komunikace probíhat. Bylo by těžké, kdyby to mělo probíhat nějakým hromadným způsobem.

Tady je však navržený takový postup, že ve všech farnostech by měly vzniknout malé skupinky, řekněme do 10 lidí. Ty dostanou hlavní otázku, zda je církev synodální, rozpracovanou v jednotlivých podrobnějších okruzích. Neměly by však odpovídat na nějaký dotazník, není to statistika ani anketa. Ale jde o to společně, při vzájemném naslouchání, najít odpovědi na dané otázky. Je na to vypracovaná zajímavá metodika. V prvním kole může každý například říct, jaká je jeho zkušenost s církví nebo jaký je jeho sen o církvi. V druhém kole, po chvíli modlitby, společně hledají, co z toho, co řekli druzí, považují za důležité. Synodalita není jen cíl, ale my se máme naším počínáním v církvi stávat synodálními. Nejde o to, aby někdo sepsal na papír nějaké problémy, ale aby věřil v přítomnost Ducha Svatého v druhých, tedy aby mu nenaslouchal jen v sobě. Každý z nás se to musí učit, není to lehké.

Měli by se účastníci na toto setkání nějak speciálně připravit, nebo stačí, když budou spontánní?

První příprava je rozhodně modlitba. Bez ní to nepůjde. Pokud se k tomu chceme postavit zodpovědně, což je výzva, bylo by dobré si přečíst tematické okruhy nebo si projít přípravný dokument.

Věřící budou možná váhat, jestli se mají do synodálního procesu zapojit, řeknou si, že to radši nechají na druhých. Jak byste je motivovala, aby se zapojili?

Duch Svatý potřebuje každého. Proto zvů všechny, aby tuto pozvánku nenechali bez odezvy. Potřebný je hlas i naslouchání každého. Je to osobní pozvání papeže Františka, který jde také za hlasem Ducha Svatého a myslí na dobro věřících. Je to výjimečná příležitost, která nám přináší velké milosti. Nebudou chybět těžkosti, možná se pohádáme, bude náročné přijmout opačný názor, ale to všechno může sloužit pro naše dobro a pro dobro církve. Jsme zvyklí kritizovat, i církev, ale není dobré jen kritizovat, je potřeba i přiložit ruku k dílu.

Zahájení synody se zúčastnilo kolem 300 delegátů z celého světa. Vy jste tam byla jako jedna ze sedmi laiček Evropy, navíc jste i delegátkou Rady evropských konferencí a vyslankyně České biskupské konference. V českém národním synodálním týmu jste jediná žena. Jak vnímáte, že vám jako ženě-laičce svěřili tyto úkoly?

Je to pro mě obrovská čest a dar. V církvi pracuji přes 20 let, nic takového jsem ještě nezažila.

Jak na vás působil Svatý otec během zahájení synody? Co jste četla nejen z jeho slov, ale i z tváře nebo gest?

To si pamatuji úplně přesně. Seděli jsme a čekali na papeže Františka. Do auly přicházeli kardinálové z kurie, všimla jsem si například bývalého státního sekretáře, kardinála Bertoneho.

Najednou vešel někdo svižným krokem, jako mladík, a to byl papež František. (úsměv) Otáčel se a podával ruce. I když už má svůj věk, je mladý duchem. S ním vešlo do místnosti duchovno. Přinesl dva aspekty: vnitřní, úzké spojení s Bohem vyzařující navenek a též obrovskou otevřenost vůči každému v sále. Slil nás do jednoho celku. Potom následovala zpívaná modlitba *Veni Creator Spiritus*. Tehdy jsem poprvé v životě bytostně vnímala přítomnost Ducha Svatého jako osobu, jemnost a sílu.

Vyložila jste si tento zážitek s Duchem Svatým jako znamení, že cesta synody je pro církev správná?

Ano. Uvnitř mě napadlo, že církev je opravdu matka. Víme o různých skandálech a utrpeních, ale opravdu bych řekla, že církev je matka, která chce pro lidstvo to nejlepší. Je na nás znovu tomu uvěřit, i když jsem si vědoma, že mnohokrát jsme se jako církev zpronevěřili svému poslání. Synoda o synodalitě je obrovská šance pro celou církev. Je to konverze jednotlivců a celé církve.

Konverze směrem kam?

Primárně směrem k Bohu a v něm k nacházení bratrů a sester. To znamená osvobodit se od různých předsudků, od toho, co jsme neodpustili, nebo od toho, že už nechceme dát dru-

Foto: archiv H. Pohořalé

hému šanci. Jsme jeden celek. Církev není jen církev hierarchická, ale jsme to my všichni. K tomu všemu bychom se měli obrátit. Máme být víc podobní našemu zakladateli, Kristu.

V čem by mělo být ovoce synody kromě posynodální exhortace?

Nejkrásnějším ovocem by bylo, kdybychom se v církvi stali víc společenstvím. To by byl krásný výsledek. Ve Vatikánu bylo cítit velké napětí a očekávání. Je tu prostor na překvapení Ducha Svatého. Mám touhu, abychom se stali víc společenstvím, ale chtěla bych prožít i toto překvapení, které nám Duch přinese.

*Za rozhovor děkuje Ján Heriban
(Redakčně kráceno, převzato z nm.sk)
Plné znění najdete na www.focolare.cz*

Práce jako prostředek ke svatosti

LIDÉ V DNEŠNÍ DOBĚ

P. Manuel Lobo, španělský kněz, působí v České republice již od roku 1991. Žije v Centru Opus Dei a pracuje v základní škole Navis ve Světicích u Říčan. Slyšela jsem o něm vyprávět a byla jsem moc ráda, že jsme si spolu mohli popovídat.

Jaká byla vaše cesta k Opus Dei a ke kněžství?

Obojí je spojené. Moje cesta vedla nejdřív k Opus Dei. Maminka totiž patřila do Opus Dei a v tomto duchu nás vychovávala, i když ze čtyř sourozenců jsem se pak později aktivně zapojil jen já. Chodil jsem do školy vedené Opus Dei a tam jsem přirozeně viděl, že jde o normální způsob života věřícího člověka. Chodil jsem také na formační setkání, protože Opus Dei dává formaci a vedení, ale lidé žijí na svém místě, ve svém zaměstnání apod.

Jednou se mne někdo zeptal, jestli jsem neuvažoval o tom, že by mojí životní cestou mohlo být právě Opus Dei. Já jsem tam byl šťastný a spokojený, protože jsem se tam setkával s dobrými lidmi a kamarády, ale jinak mne to až tolik nezajímalo a že by to měla být moje cesta,

na to jsem opravdu nepomyslel. Ale byl to impuls, abych o tom začal přemýšlet a rozhodl jsem se, že do toho půjdu. V té době už jsem samozřejmě měl nějaký duchovní život, chodil jsem denně na mši svatou, rozjímal jsem, takže to nebylo rozhodnutí z ničeho nic. Stal jsem se tedy členem Opus Dei žijícím v celibátu. Šel jsem studovat vysokou školu chemickou v Madridu. Je zvykem, že členové, kteří se rozhodli žít v celibátu, během vysokoškolských prázdnin procházejí formací a studují od filosofie po teologii.

Poslední rok jsem dostal otázku, zda bych byl ochoten dát se vysvětit na kněze. Neviděl jsem v tom problém, a tak jsem po studiu chemie a po roční vojenské službě jel dostudovat teologii do Říma. Následoval licenciát a doktorát v Pamploně na severu Španělska a v roce 1988 jsem byl vysvěcený. Dva roky jsem působil v Barceloně a pak jsem přišel do Prahy.

Jak k tomu došlo?

Nikdy mne nenapadlo, že bych působil v Praze. Měl jsem intenzivní práci, byl jsem kaplanem ve dvou školách. Jednou

mi na cestě do školy volal představený, jestli se můžu u něj zastavit. Napadlo mne, že jsem asi něco provedl, že mě volá na kobereček. Řekl mi, že prelát Opus Dei se ptá, jestli bych byl ochotný začít apoštolát Díla v Praze. Nejprve jsem se musel zorientovat, kde vlastně Praha je. Neměl jsem ale problém jít kamkoliv, sloužit tam, kde je třeba. Takže to bylo jednoduché. Teď jsem tady už třicet let a jsem spokojený.

Přiblížil byste Opus Dei v České republice? Kolik vás asi je?

Jsou mezi námi takzvaní „numeráři“, lidé, kteří žijí v celibátu. Ti žijí v centrech Díla. Nejsou to koleje nebo kasárna či kláštery, jsou to obyčejné byty nebo domy, kde tito lidé bydlí spolu – kněží i laici. Laiků je většina. Život spolu s laiky vnímám pro kněze jako výborný, člověk tak získává jiný pohled na svět i na problémy, ve kterých je někdy ponořený.

Potom jsou „přidružení“. Ti též žijí v celibátu, ale vzhledem k různým okolnostem u svých rodin nebo sami. Pak k nám patří takzvaní supernumeráři, kteří žijí v manželství a kteří mají také povolání posvěcovat se podle ducha Opus Dei. Těch je víc.

V Praze máme dvě centra pro numeráře a dvě pro numerářky. Celkem nás je kolem 25 numerářů a 50 přidružených. Dále jsou tu diecézní kněží, kteří se nespojují přímo s Opus Dei, nepatří tedy pod naši prelaturu, ale mají povolání se posvěcovat podle ducha Opus Dei. Jejich představeným zůstává diecézní biskup. Říká se tomu Kněžská společnost sv. Kříže. Setkáváme se každý týden na formaci, duchovní program, společný oběd atd. A pak máme mnoho laiků, kteří žijí podle ducha Opus Dei a čerpají z něho, aniž by se nějak zavazovali.

Působíte jako kaplan ve škole, kterou zřizuje Opus Dei... Mohl byste ji představit?

Já působím ve škole Navis ve Světicích, u Říčan u Prahy. Další obdobnou – Parentes – máme v Praze 13.

Zakladatel Opus Dei Josemaría Escrivá si přál, aby se pracovalo nejen s vysokoškoláky, protože formace, výchova a vzdělání jsou důležité už od dětství. Mají to být školy, které pomáhají rodičům při výchově. Rodiče jsou pro nás hlavními aktéry a učitelé jim pomáhají v jejich úkolu. Tyto školy fungují ve Španělsku velmi dobře již řadu let.

Náplň výuky je daná státním školstvím. Ale její způsob, metodu můžeme

hodně ovlivnit. Rodiče i děti jsou vedeni osobně. Každé dítě má svého tutora, který s ním vede rozhovory. S tímto tutorem mluví i každá rodina, rodiče, což vyžaduje hodně času. Zažil jsem, že takové školy jsou vynikající, tak jsem usiloval o jejich zřízení i tady. Začínali jsme s pár rodinami kolem roku 2010. Měli jsme dvě miniškoly, jednu v Praze a jednu v Popovičkách na jih od Prahy. Škola začala pomalu růst, děti postupovaly do dalších ročníků a hlásily se nové. Po třech letech jsme otevřeli školu. Teď už máme první ročník čtyřletého gymnázia.

Všichni, kdo do našich škol chodí, vědí, že se v nich učí podle učení katolické církve. Většina dětí je z nevěřících rodin, ale řekl bych, že ve své přirozenosti jsou věřící, i když k tomu nejsou v rodině vedeni. Rodiče se někdy ptají, jestli jim nemůžeme dát nějaké modlitby – dítě třeba nechce začít jíst, dokud se nepomodlí. Prožíváme krásné chvíle – například krty dětí i rodičů.

Škola Navis, kde působím, je velice žádaná, má zcela naplněnou kapacitu. Atmosféra mezi učiteli i mezi dětmi je krásná, je vidět, že tam všichni chodí rádi.

Škola je teď finančně samostatná, ale vše začalo díky lidem, kteří přispívali vlastními penězi. Platí se školné, ale není to škola elitní, je otevřená všem. Takže kdo si přeje tento druh výchovy a vzdělání, je přijatý, pokud je místo. A když nemá na celé školné, tak se mu pomůže. Já jsem ve škole šťastný a chodím tam rád.

V čem konkrétně spočívá vaše služba?

Sloužím mši svatou, zpovídám děti, které chtějí, a mám s nimi osobní rozhovory, tutoringy. S každým – ať je věřící nebo ne. A chodím také do všech tříd, učím v nich každý měsíc etiku. Chci se poznat se všemi, nejen s těmi, kdo se

Fota: archiv M. Loba

Základní škola Navis.

účastní bohoslužeb. Dále učím náboženství ve vyšších ročnících a máme aktivity pro rodiče, duchovní obnovy pro tatínky, pro maminky, různé akce pro rodiče i s dětmi. Takže je stále co dělat.

Mohl byste stručně vystihnout základní myšlenku Opus Dei?

Jeho zakladatel sv. Josemaría Escrivá pochopil, že všichni pokřtění jsou povoláni ke svatosti. Svatost není jen pro kněze nebo pro nějaké speciálně nadané či zasvěcené lidi, ale pro všechny. Většina katolíků se věnuje práci, takže prostředek, jak jít po cestě ke svatosti, je práce a rodina. Takže Opus Dei nás nabádá, abychom se snažili dobře pracovat, protože to je to, co můžeme Bohu obětovat jako obyčejní věřící, samozřejmě ve spojení s modlitbou, protože svatým se člověk nestává sám. Je to dar od Boha a je třeba se s ním spojit. Členové Opus Dei se tedy samozřejmě modlí, chodí denně na mši atd. Víceméně všichni mají stejné duchovní

povinnosti, ať jsou svobodní nebo ženatí. Církev tvoří z velké části lidé, kteří jsou ve světě a kteří šíří svoji víru, křesťanství, bezprostředně svým životem. A Opus Dei nám k tomu dává podporu. Nevystupuje moc na veřejnosti. Sv. Josemaría Escrivá říkal, že slávou Opus Dei je zůstat bez lidské slávy. Nechtěl tedy ani žádné jméno pro Opus Dei, chtěl jenom pomáhat lidem na cestě ke svatosti. Pak se ukázalo, že nějaké jméno je třeba, tak zvolil Opus Dei – Dílo Boží. Jsme obyčejní věřící jako všichni ostatní, kteří se snaží působit tam, kde jsou. Je to extrémně jednoduché.

Extrémně jednoduché, i když asi i zároveň náročné, že?

Ano, být svatý není lehké, ale není to složité. Komplikace je daleko od Boha. Člověk je tím svatější, čím je přímější a nekomplikovanější. A také šťastnější.

*Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová*

P. Manuel Lobo (třetí zleva v zadní řadě) s učitelským sborem školy Navis.

Děti v pandemii

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Už druhým rokem se potýkáme s celosvětovou pandemií covidu a jak se zdá, ještě nějakou dobu se potýkat budeme. Má dopad na životy nás všech a nevylučuje ani děti, zejména pokud jde o jejich duševní zdraví. Reakce na současnou situaci je samozřejmě individuální. Jsou děti, které lépe snáší změny a snadněji se jim přizpůsobují, ale obecně mám pocit, že nám děti trochu zkrhly (tělesně a zejména duševně).

Jako dětské psychologové čelíme velké poptávce po našich službách, která v posledních měsících výrazně vzrostla. Děti, které nás potřebují, je více, a závažnější jsou i jejich potíže. Obracují se na nás rodiče, že jejich děti trpí úzkostmi, depresemi, nově se u nich objevily či prohloubily psychosomatické potíže, poruchy příjmu potravy, závislosti, sebepoškozování. Zdá se, že děti dlouhé měsíce situaci zvládaly, ale už toho zkrátka mají dost.

Typickým projevem je **ztráta motivace, schopnosti vyvíjet úsilí a překonávat překážky**. Dlouhé měsíce distanční výuky, které vyžadovaly mnohem větší samostatnost a zodpovědnost, dětem často vzaly chuť o něco se snažit. Bohužel některé z nich ztratily kontakt s výukou a zameškané vědomosti jen obtížně dohánějí. Jsou unavené, nevykonné, těžko se soustředí. Nejsou schopné takzvané „najat“ do běžného rytmu. Vysiluje je takový denní režim,

kdy musí ráno brzy vstát, vydržet několik hodin soustředěné práce ve škole a odpoledne se věnovat úkolům či zájmovým aktivitám. I z toho důvodu často opouštějí kroužky a mimoškolní aktivity, kterým se věnovaly dříve, protože na ně zkrátka už nemají kapacitu.

Sociálně méně zdatné nebo introvertní děti, které nepotřebují mnoho kontaktů s vrstevníky a kterým vyhovovalo „zalézt do brlohu“ a několik měsíců prakticky nevylézt z pokoje, odvykly fungování v sociálním prostředí a mohou cítit úzkost mezi větším množstvím lidí, v hlučném prostředí školy, v dětském kolektivu.

Jako rodiče dětské potíže trochu bezradně sledujeme a někdy marně hledáme cestu, jak dětem pomoci. **Co pro naše zkrhlé děti tedy můžeme udělat?**

V první řadě si připustíme jeden prostý fakt. **Děti mají plné právo být jiné než před pandemií**, což koneckonců platí i o nás dospělých. Nechtěně je proto můžeme stresovat, byť i nevysloveným požadavkem, aby byly takové jako dřív. Stejně bezstarostné, výkonné, zvládající, samostatné. Aby se stejně dobře učily, fungovaly v kroužcích, trávily čas s kamarády a nedělaly si zbytečné starosti. Přijmeme fakt, že teď to zkrátka je, jak to je. Mějme s nimi trpělivost a dopřejme jim (i sobě) čas vrátit se k „normálu“. Protože tohle je náš nový normál. Normál, ve kterém je mnohem více nejistoty a potřeby improvizovat. A s kterým se musíme (alespoň dočasně) naučit žít.

Každý vnímáme současnou situaci jinak. Dovolme sobě i dětem prožívat různé pocity. Někdy máme tendenci emoce dělit na dobré a špatné. Dobré je mít radost, těšit se, být v klidu. Špatné je cítit zlost, smutek, strach. Ty z našeho pohledu špatné pocity pak máme tendenci vypnout (třeba vztek) nebo přepnout (třeba smutek). To je velká chyba, protože emoce samy o sobě nejsou dobré ani špatné. Jsou přirozenou reakcí duše i těla na to, co prožíváme a co potřebujeme. Pokud si je odmítáme připustit a potlačujeme je, mohou později napáchat značnou škodu. Špatný není pocit, špatný může být pouze projev chování, který emoce vyvolala. Cítit vztek ve chvíli, kdy někdo narušuje moje hranice, je v pořádku. V nepořádku je daného narušitele praštit, místo abych se snažil to vyřešit jiným způsobem.

Proto nedávejme dětem najevo, že nám vadí jejich otrávenost, naštvanost, strachy, smutky. Když jim tyto pocity zakážeme, děti je nepřestanou vnímat. Jen se v nich budou cítit osamělé. Spíš jim tedy dejme najevo, že je v pořádku takhle se cítit, a společně můžeme hledat, co potřebují a jak jim v tom pomoci.

Zároveň se snažme sami najít svůj vnitřní klid, protože děti vždy vycítí naše rozpoložení a reagují na ně (čím menší jsou, tím více). Pokud jsme vystresovaní, úzkostní a vysíláme signály, že současná situace je nad naše síly a neovládáme si s ní poradit, děti

budou mnohem neklidnější. (Stejně to koneckonců platí i ve zvířecím světě. Mláďata v divoké přírodě jsou v klidu tak dlouho, dokud jsou v klidu dospělí jedinci. Ve chvíli, kdy ti dospělí zavětrí nebezpečí, i mláďata se přepnou do pohotovostního režimu, který aktivuje tělo k útěku či boji.) U dětí úzkostných rodičů lze pozorovat dlouhodobou „připravenost bojovat o život“, která má negativní dopad na jejich duševní zdraví. Proto je dobré pracovat vždy nejdříve s rodičovskou úzkostí (někdy i za pomoci terapeuta).

Duševní a tělesné zdraví jde ruku v ruce. Proto je nyní více než vhodné **podpořit zdravý životní styl**, dbát na pravidelný režim, zdravou stravu, dostatek pohybu, čerstvého vzduchu a spánku.

Budme s dětmi a naslouchejme jim, když s námi chtějí mluvit. Dejme jim dostatek prostoru, času, pozornosti, aby se nám mohly svěřit. V ideálním rodičovském světě to funguje tak, že přijde z práce, dítě k vám radostně přiběhne a povypráví vám, jaký mělo den a co ho trápí. Ve skutečném světě tohle funguje málokdy, zejména u starších dětí, které na otázku odpoví jednoslovně či pouze výrazem obličeje (často tedy všerhající). Zejména u nich je proto potřeba nechat iniciativu na nich, pouze jim vytvořit prostor a být na příjmu. Anna Maria Zanzucchi ve své knize *Umenie byť matkou* píše, jak často sedávala v křesle a pletla, protože to byl způsob, jak dát dětem najevo, že není zaneprázdněná ničím důležitým a má

Mgr. Lucie Kotková
se věnuje poradenství
a terapii dětí, dospívajících
a rodičů. Působí v Brně
a je čtyřnásobnou maminkou.
www.luciekotkova.cz

dost času a kapacity je poslouchat, když si chtějí povídat¹.

U jednoho z našich dětí bylo dospívání dobou, kdy doma téměř přestalo komunikovat a jen občas se vyskytla chvíle, kterou jsme připodobňovali střídání apoštolů na pražském orloji. Když stojíte dole na náměstí a nedáváte dobrý pozor ve chvíli, kdy se v okénku objeví určitý apoštol, okénko se za malou chvíli zavře a zase máte na hodinu smůlu. Proto jsme v těch světlých chvílích otevřeného okénka všeho nechali a honem šli našemu „apoštolovi“ naslouchat, abychom nepropásli příležitost zjistit, jak se má a čím žije. Podobně lze využít procházku se psem, společnou jízdu v autě, zkrátka situaci, kdy jsme spolu a povídat si je přirozenější.

Pokud má dítě starosti (například se školou), snažme se mu konkrétně pomoci. Někdy stačí připomenout úkoly nebo vyzkoušet před testem. Pokud ale dítěti takzvaně ujel vlak v některém předmětu, je dobré hledat společně způsob, jak to může dohnat. Konzultace s učitelem, doučování, dohled na pravidelnou přípravu. Není potřeba vše udělat za dítě, někdy stačí pomoci mu, aby si samo našlo cestu, jak konkrétní problém řešit, jak přijít na to, co může udělat samo, a kde už potřebuje naši pomoc, jak si práci naplánovat, aby toho nebylo najednou moc.

Zejména když prožíváme těžkosti, je dobré znát své „zdroje“. Vědět, co nám zvedne náladu, čím se zklidníme nebo zrelaxujeme, co nám takzvaně dobíjí baterky. Nemusí to být nic časově náročného. Dobrá káva, telefon s kamarádkou, procházka v přírodě, poslech hudby či chvíle samoty... Pro děti třeba hra, pobyt venku, pomazlení od mámy (pokud to tedy není ten nemluvný puberták, tam to prosím nezkoušejte). Zkrátka vědět, co nám dělá dobře, a dovolit si to (klidně i za cenu neudělaného úkolu nebo neumytých oken).

Společně s dětmi čelíme těžkému období. Budme shovívaví k nim, budme shovívaví k sobě. Dopřejme si čas znovu chytil dech.

Lucie Kotková

1. Anna Maria Zanzucchi, *Umenie byť matkou*, Nové město, Bratislava, 2004.

Z pohledu učitelky

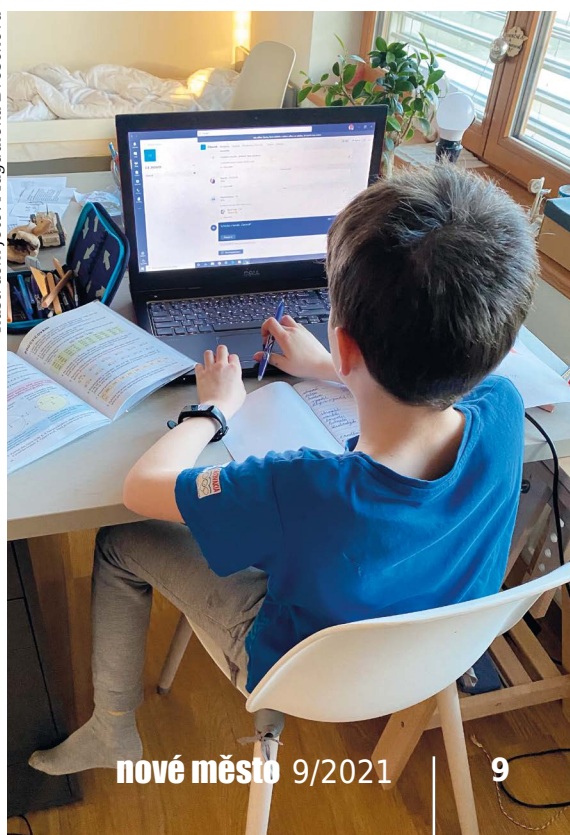
„Děcka, kolik let mají nejstarší umělecká díla u nás?“ „Asi třicet tisíc!“ ozývá se z několika stran. Super, jedno z mála čísel, které jsme dnes slyšeli, a pamatují si ho! Zkusím vylovit ještě jedno číslo: „Jaká je výška Věstonické Venuše?“ Nastává trochu střelba čísel, ale celkem správná, přesnou kopii jsme si před chvílí prohlíželi, tak se k mé spokojenosti shodujeme na těch jedenácti a půl centimetrech.

Autobus vytáčí zatáčky pod Pavlovskými kopci a třída šestáků jede plná dojmů z Archeoparku v Pavlově. Míříme do Okresního archivu v Mikulově, kde se vystřídáme s druhou třídou, která mezitím zkoumala, co jsou to archiváře, jak s nimi v Okresním archivu zacházejí, jak se listiny konzervují, a do-

konce si děti vyrobily třídní listinu i s pečeti.

Volám do útrob autobusu: „Tož děcka, dáme si z toho příští týden písemku, ne?“ „Ne! Ne!“ ozývá se ze všech stran. „Ale vždyť umíte všechny odpovědi, právě jsme si je řekli!“ „Paní učitelko, toto dáte do testu? Fakt? Tak ještě se nás zeptejte na zvířata, která pravěcí lidé lovili,“ vykřikuje Honza. „A byl to nejčastěji mamut?“ kontroluji. „Ne, zajíc!“ „Vážně, to se budou doma divit, až jim to řeknu,“ přikyvuje Anička s Adélkou. „Jo, a ještě nám tam dejte otázku, v čem bydleli!“ volá klučina se zadního sedadla. „Ty mamutí kly měli jako stanové příčky, že paní učitelko?“

Ilustrační foto: Magdalena Broschová

Ilustrační foto: fotolare.org

Hurá, srdce pedagoga jásá. Konečně test, na který se alespoň trochu žáci těší. Protože si jsou jistí informacemi, které získali, dokonce si je mohli osahat, ověřit... Vědí a mají radost z poznání. Konečně...

První týdny začátku školního roku byly náročné. I když jsme v září neznámko-

li, ale opakovali, žáci bezradně zjišťovali, co všechno si nepamatují. Deváťáci na třídnické hodině jsou nejupřímnější: „Jasně, netrénovali jsme paměť, vždycky se to nějak napsalo...“. Ano, v počítačové gramotnosti a rychlé komunikaci na sociálních sítích (zvláště při písem-

kách) se nám starší žáci zdokonalili nad míru. Teď tápou a někteří mají pocit, že s každým testem přichází konec světa.

Sedíme po vyučování a debatujeme, jaký má být podle deváťáků vlastně smysl výuky: Dozvědět se, osvojit si nové znalosti, zapamatovat, ověřit si v paměti. Ať už křížovkou, myšlenkovou mapou či testem. Jinak nám ta paměť sama fungovat nezačne.

Hlavně se žáci shodují, že nové znalosti chtějí získávat společně – ve výuce, práci ve skupině, při projektových dnech, sbíráním zážitků při exkurzích, a ne v dlouhé domácí izolaci.

Možná nás to bude v dalších týdnech ještě stát nějaký sebezápor v podobě roušek či testování, možná přijde i krátkodobá karanténa, ale k získání psychické pohody žáků určitě bude nutná jistota, že i po dalším víkendu bude brána školy otevřená.

Irena Kyliánová

Z pohledu dětské lékařky

Pracuji na pohotovosti pro děti v jedné pražské nemocnici. Když si kladu otázku, co se změnilo v souvislosti s epidemií covidu-19, musím vzpomenout na loňský rok. Epidemie ovlivnila i běžný provoz naší péče o nemocné. Během nejtvrdšího lockdownu bylo paradoxně pacientů mnohem méně. Rodiče se báli kamkoli vyjít a téměř vše se snažili vyřešit sami doma. Děti s příznaky koronavirové infekce nebylo mnoho. Jak se uvolňovala opatření, přibývalo nemocných dětí s postcovidovým syndromem.

V těchto dnech je nárůst počtu dětských pacientů rekordní, infekty

horních cest dýchacích přímo kvetou, nejvíce u dětí předškolních a mladších školáků. Přibýlo také dospívajících s různými psychickými problémy. Jen málokomu vyhovovala výuka „na dálku“, většina mladistvých postrádala běžný kontakt se svými vrstevníky. Objevily se (dříve ne příliš časté) případy sebepoškozování, hlavně u dívek. Dále nespavost, deprese, ztráta chuti do života... Uvidíme, co přinesou budoucí dny a měsíce. Pokračování tohoto příběhu je otevřené...

Miroslava Zimová

**Rádi byste si v rubrice
VZTAHY, RODINA,
SPOLEČNOST
přečetli
o nějakém
konkrétním tématu
nebo se rozdělili
o vlastní zkušenost?**

Napište nám na
novmesto@volny.cz
nebo na adresu redakce
Havlíčková 151/55,
60200 Brno.

Mám pro děti pochopení

POSEZENÍ S GRAFIKEM POČÍTAČOVÝCH HER

S Martinem Voctem a jeho ženou Elenou jsme se před několika lety setkali ve společenství rodin při strašnickém kostele. Od té doby ráda sleduji jejich poctivé snažení v budování manželského vztahu, výchově dětí, v hledání duchovní cesty, rozvíjení koníčků a v neposlední řadě i v práci. Ta Martinova je navíc hodně neobvyklá a zajímavá. Pracuje na tvorbě počítačových her.

Tvoje zaměstnání by se mohlo zdát jako práce snů, jak se na to díváš ty?

Musím říci, že tomu tak je. Pokud každé ráno vstáváš a těšíš se do práce, která tě k tomu ještě hodně baví, pak si myslím, že má člověk práci svých snů. Když si vezmeš, kolik času ze dne tam trávíš, pak je určitě rozdíl, jestli tam jsi ráda nebo ne.

Asi i proto jsem v herním průmyslu od roku 2000. Jsem hravý typ, a tak je pro mě důležité trávit čas vývojem her a nebavilo by mě pracovat například na efektech pro film.

Na jaké své pracovní projekty rád vzpomínáš?

Abych byl upřímný, teprve poslední roky se cítím plně angažován ve velkém projektu, který denně hraji desetitisíce lidí. Je to realistický simulátor kamiónů, který měl až neuvěřitelný vzestup na světovém žebříčku. Takže až za pár let budu moci říct, že na to rád vzpomínám. Dříve jsem pracoval na menších, až středně velkých projektech jako aktivní grafik, ale každá zkušenost mě posunula o něco dopředu a byla důležitá.

Se svou rodinou žiješ v rámci Schönstattskeho hnutí. Promítá se nějak tvé ukotvení ve víře do tvé profese?

Z našeho hnutí mě inspiruje P. Zdeněk Králík ze společenství Schönstatt patres, který vždy všem říká: „Děcka, mám z vás radost.“ Myslím si, že tento přístup pomáhá vytvářet dobré mezilidské vztahy v každodenním životě i v práci. Jako vedoucí týmu tato slova přesně neříkám, ale snažím se být podle nich naladěný.

Ve chvílích odpočinku mnozí sahají po elektronice, hrají hry nebo brouzdají po internetu. Je to i pro tebe způsob relaxace?

Pro mě je pramenem síly spíše věci vytvářet než být jenom konzumentem. Večer zapnu počítač a vytvářím vlastní hry, ať už deskové nebo počítačové. To neznamena, že hry nehraji, ale určitě u nich nevydržím tak dlouho jako běžní hráči.

S rodinou hrajeme aktivně deskové hry, protože zážitek během jejich hraní je nedostižný. Často si jako dárky dáváme deskové hry.

Foto: archiv rodiny Voctovi

Martin a Elena Voctovi se svými dětmi.

Jaká pravidla pro hraní her na počítači a mobilu jste stanovili pro vaše děti?

S dětmi jsme nastavili pravidelný režim, kdy hrát smí a kdy ne. Máme domluveno, že si můžou hrát dvakrát až třikrát týdně zhruba dvě hodiny podle toho, jak jim to jde ve škole nebo jak plní své povinnosti. Myslím si, že by nebylo dobré dětem upírat zábavu na počítači či mobilu, neboť žijeme v takové době, kdy je počítačová gramotnost základní znalostí. Vzpomínám na svou pubertu, kdy jsem mnoho hodin denně trávil u hraní počítačových her, takže mám pro děti pochopení.

Co bys doporučil lidem, kteří se chtějí stát počítačovými grafiky?

Prvním a zásadním předpokladem je na sobě neustále pracovat, to znamená, najít si každý den čas na grafickou tvorbu. V této době je internet plný různých videonávodů na jednotlivé programy. Pokud to člověk s grafikou myslí vážně, musí se tím prokousat. Hodně můžou také pomoci projekty ve skupinkách na nějaké hře nebo modu, kde se člověk společně s ostatními naučí práci v týmu.

Při pohovoru mě zajímá tvorba uchazeče před grafickými diplomaty, zájemce nemusí být profesionální grafik. Důležité je, aby měl zápal pro grafiku a týmového ducha, protože na hře se podílí řada lidí od programátorů přes grafiky, zvukaře a testery.

Tak se nebojte: pokud na sobě už teď pracujete, máte velkou šanci, že se vaší životní profesí stane grafik.

Za rozhovor děkuje Magdalena Broschová

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána.“

(Lk 1,45)

SLOVO ŽIVOTA

Prosinec 2021

Také v tomto měsíci nám Slovo života nabízí jedno blahoslavenství. Je to radostný, inspirovaný pozdrav jedné ženy, Alžběty, druhé ženě, Marii, která jí přišla na pomoc. Obě totiž čekají dítě a obě, hluboce věřící, přijaly Boží slovo a ve své nepatrnosti zakusily jeho plodící sílu.

Panna Maria je první blahoslavenou v Lukášově evangeliu, je tou, která zakouší radost z niterného vztahu s Bohem. Tímto blahoslavenstvím evangelista uvádí svoji úvahu nad vztahem mezi hlásaným Božím slovem a přijímající vírou, mezi Boží iniciativou a svobodným souhlasem člověka.

„BLAHOSLAVENÁ, KTERÁ JSI UVĚŘILA, ŽE SE SPLNÍ TO, CO TI BYLO ŘEČENO OD PÁNA.“

Panna Maria je skutečnou věřící podle slibu „daného Abrahámovi a jeho potomkům navěky“¹. Je natolik prázdná od

sebe, natolik pokorná a otevřená naslouchání Božímu slovu, že se samo Boží slovo může vtělit v jejím lůně a vstoupit tak do dějin lidstva.

Nikdo z nás nebude moci zakusit Mariino panenské mateřství, ale všichni můžeme napodobovat její důvěru v Boží lásku. Když přijmeme Slovo s otevřeným srdcem, může se spolu se svými přísliby vtělit také v nás a učinit plodnými naše životy občanů, otců, matek, studentů, pracujících, politiků, mladých i starých, zdravých i nemocných.

A co když je naše víra nejistá, jako tomu bylo u Zachariáše²? Svěřujme se dál Božímu milosrdenství. On nás nepřestane hledat, dokud i my neobjevíme jeho věrnost a nebudeme mu dobrořečit.

„BLAHOSLAVENÁ, KTERÁ JSI UVĚŘILA, ŽE SE SPLNÍ TO, CO TI BYLO ŘEČENO OD PÁNA.“

V horách Svaté země, v dobách nám mnohem bližších, učila jiná hluboce věřící matka své děti umění odpuštění a dialogu, jak se tomu naučila z evangelia. Malé znamení v zemi, kolébce civilizace, která odedávna hledá pokoj a stabilitu i mezi věřícími různých vyznání. Margaret vypráví: „Když nás děti ze sousedství urážely a odmítaly, maminka nám řekla: ‚Pozvěte je k nám.‘ Rozdala jim čerstvě upečený chléb, aby ho donesly domů. Od té doby jsme s těmi rodinami navázali přátelské vztahy.“³

Také Chiara Lubichová nás podporuje v této odvážné důvěře: „Panna Maria je po Ježíšovi tou, která nejlépe a nejdokonalěji dokázala říci ‚ano‘ Bohu. Především v tom tkví její svatost a velikost. Je-li Ježíš Slovem, vtěleným Slovem, pak Panna Maria pro svoji víru ve Slovo je Slovem prožítým, avšak tvor jako my, stejný jako my. (...) Máme tedy spolu s Marií věřit, že se uskuteční všechny přísliby, které Ježíšova slova obsahují, a je-li to nezbytné, čelit stejně jako ona riziku absurdity, které někdy jeho Slovo přináší. Ten, kdo věří Slovu, prožívá velké i malé, vždy však nádherné věci. Událostmi, které to potvrzují, by se mohly zaplnit celé knihy. (...) Když se tedy v každodenním životě setkáme při četbě Písma s Božím slovem, otevřme svá srdce a naslouchejme s vírou, že to, oč nás Ježíš žádá a co slibuje, se uskuteční. Brzy objevíme (...), že On své přísliby plní.“⁴

„BLAHOSLAVENÁ, KTERÁ JSI UVĚŘILA, ŽE SE SPLNÍ TO, CO TI BYLO ŘEČENO OD PÁNA.“

V tomto čase příprav na Vánoce si připomeňme Ježíšův překvapivý příslib, že bude s těmi, kteří přijmou a budou žít příkazání vzájemné lásky: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu – což je právě evangelní láska – tam jsem já uprostřed nich.“⁵

V důvěře v tento slib dovolme Ježíši, aby se i dnes znovu narodil v našich domovech a na našich ulicích skrze vzájemné přijetí, hluboké naslouchání druhému a bratrské objetí, jakým bylo objetí Marie a Alžběty.

Letizia Magri

1. Srov. Lk 1,55.

2. Srov. Lk 1,5-25; 67-79.

3. Viz Nové město 2/2021 (str. 18) a YouTube Hnutí fokoláre ČR: Rozhovor s Margaret Karamovou, prezidentkou Hnutí fokoláre.

4. Ch. Lubichová, Slovo života na srpen 1999, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma, 2017), str. 611-612.

5. Srov. Mt 18,20.

Důvěřovat Bohu

Křtiny obou našich dcer jsme s příbuznými a přáteli vždy oslavovali jednoduchým způsobem a abychom moc neutráceli, konaly se u nás doma. Vždy jsme dostávali také nějaké peníze jako dárek a pokaždé jsme část z nich posílali na projekt, který pomáhá zlepšovat péči o novorozence v Africe.

Vzpomínám na křest našeho třetího dítěte. V té době jsme byli oba s manželkou bez práce, takže bylo těžké se rozhodnout, jestli věnovat peníze, které jsme při křtinách dostali (250 euro). Pak jsme si uvědomili, že i v této situaci chceme důvěřovat Bohu a peníze jsme odeslali. O několik měsíců později jsme se dozvěděli, že v oné africké organizaci se modlili právě za tuto částku. Navíc tyto peníze dorazily právě ve chvíli, kdy už neměli prostředky na zajištění výživy dětí, a tento obnos jim pak vystačil na tři měsíce. Velmi nás to dojalo!

V tomto období nejenže nám nic nechybělo, ale moje žena, která tehdy potřebovala nějaké oblečení, dostala jako dárek kabát, šaty, sako, dvě sukně a peněžní částku trojnásobně vyšší, než jakou jsme věnovali.

D. Itálie

Ilustrační foto: M. Trizuljak

Vytrvalost v těžkostech

Letos je to už 50 let, co žiji ve fokoláře. Tenkrát jsem jasně pocítil – a nebyl to jen okamžik, byla to dlouhá doba – že mě Bůh zve, abych mu dal svůj život, abych mu dal všechno. I když jsem do té doby vždycky snil o rodině, to „všechno“ pro mě znamenalo žít jako svobodný, být svobodný pro Boha, nechat mu všechny možnosti otevřené.

Cítil jsem, že bych mohl život pro Boha zcela realizovat ve fokoláře, i když jsem nejdřív vůbec netušil, co to fokoláře je. Fokolaríni, které jsem poznal, ve mně vzbuzovali nadšení a skrze ně jsem objevil Boha pro svůj život.

Když jsem žil ve fokoláře asi dva roky, přišla první krize: *Vždycky milovat!* To už bylo na mne moc! Už jsem to nemohl vydržet! Jednoho dne jsem zůstal po mši svaté sedět v kostele. Přišla ke mně stará žena, kterou jsem neznal, a zeptala se mě: „Máte nějaké problémy? Potřebujete pomoc?“ Byl jsem šokován! Určitě viděla můj obličej...

Tak jsem začal uvažovat: „Když odejdu z fokoláře, co budu pak dělat?

Ožením se. Co ale dělá manžel a otec? Musí milovat, být tady pro rodinu... Ne, to ne!

Stát se tedy knězem. Ale co dělá kněz? Musí žít pro lidi ve své farnosti, milovat každého... Ne, ani to!

Tak tedy jít do kláštera. Ale tam nežije člověk sám, jsou tam jeho spolubratři a musí je všechny milovat...”

Viděl jsem, že se tím nic nezmění. Musím milovat všude. Takže mohu zůstat i ve fokoláře a znovu začít milovat.

Po mnoha letech jedna kolegyně z práce naléhala, abych si ji vzal. Tlak z její strany byl velmi, velmi velký! Co mi pomohlo? Připomínka chvíle mého povolání. A Bohu, který mě tolik miloval, jsem chtěl zůstat věrný, jak jsem mu to slíbil. Pomohl mi i zpovědník, ale především Ježíš uprostřed s někým ve fokoláře. Tento Ježíš mi dal sílu a světlo. Bylo mi jasné, že když opustím své povolání, nakonec učiním nešťastnou nejen svou ženu a budoucí děti, ale i sám sebe. Kolegyně si pak také našla lepšího muže než jsem byl já a dnes je šťastná.

Někdy se stane, že s někým ve fokoláře nevyházíte dobře. Může to být velmi bolestné a stresující! Ale do fokoláře jsem vstoupil proto, abych miloval Ježíše opuštěného, a to nejen mimo fokoláře, ale také ve vztazích uvnitř společenství. Takže můžu být téměř „fyzicky“ s Ježíšem opuštěným. Ale to opravdu není snadné! Dodal mi útěchu, že Chiara kdysi řekla: „Snášet otravné lidi, to už je láska! A kromě toho také skutek milosrdenství!“

A pak možná máme ve fokoláře malou „výhodu“ oproti manželství, kde jsou jen dva (kromě dětí); ve fokoláře jsme tři nebo čtyři nebo, jako tady v Praze, dokonce pět. Můžeme si tam navzájem pomáhat.

Ale jsem přesvědčen, že v průběhu let držel Bůh nade mnou svou ochrannou ruku, a doufám, že v tom bude pokračovat až do konce života, pokud se budu snažit zůstat věrný Ježíši opuštěnému.

Peter Wezel

Základní body kolektivní spirituality

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Přinášíme další část představení kolektivní spirituality Hnutí fokoláře a toho, co je pro ni typické.

Nyní začneme postupně probírat jednotlivé body naší kolektivní spirituality, abychom je žili vědoměji a zodpovědněji. Jsou obsaženy v našich Stanovách²⁴, a proto pro nás vyjadřují vůli Boží. Činíme to z jednoho jasného důvodu; chceme tím vzdát chválu Bohu za to, že nám je daroval v časech, kdy to okolní svět vyžadoval. Chtěli bychom také ukázat, že každý tento bod je projevem kolektivní spirituality a současně její oporou. Budeme se proto snažit vidět to „coś navíc“, co vyžaduje kolektivní spiritualita od každého, kdo uskutečňuje tyto body, to znamená vzájemnost v lásce a jednotu.

Budeme je zkoumat tak, jak nám je podle našeho názoru Duch Svatý zjevoval už od počátku, když se nám o nich dostávalo prvního světla.

Pomůžeme si při tom našimi zápisky, dopisy atd. pocházejícími především z prvních dob našeho Hnutí.

BŮH LÁSKA - PRAMEN JEDNOTY

Bůh Láska - to je první bod naší spirituality. Dnes, po desetiletích od chvíle, kdy se nám Bůh Láska projevil poprvé, se plně ukazuje, jak velký dar to byl nejen pro nás první fokolářinky, ale i pro miliony lidí, kteří se později setkali s naším Hnutím, a jakým darem je pro lidstvo naší doby.

Když vidíme tuto událost v jejím historickém kontextu, chápeme, že byla potřebná.

Nebylo to jen kvůli dramatickému druhému světovému konfliktu, který všude rozséval ničení a smrt. Ještě niternějším důvodem byl ateistický a sekularizovaný pohled na život a na svět, který se postupně utvářel a vyústil v absolutní popření Boha a v důsledku toho i člověka, anebo v bolestné hledání smyslu vlastní existence. V každém případě byla jeho výsledkem kritika obrazu Boha, který byl viděn jako nehybný, lhostejný a vzdálený.

Ve vědomí křesťanů a v důsledku toho i ve způsobu jejich myšlení a konání už nebyla tak živá skutečnost Boha Lásky, jak ji hlásal apoštol Jan. Tím méně přítomná pak byla - zvláště na Západě - bohatá nauka církevních otců jako Augustin, Basil, Řehoř Nysenský, Maxim Vyznavač aj. a velkých středověkých teologů jako byl Bernard z Clairvaux, Tomáš Akvinský, Bonaventura, Duns Scotus aj., kterou rozvíjeli o tomto ústředním tajemství naší víry.

Je pravda, že máme nádherné texty, v nichž nám bezpočetní svatí, mystici a mystičky východní i západní církve dávají poznat své spojení s Bohem a zkušenost nekonečné Boží lásky. I když jsou potvrzením a ilustrací postupného poznávání Boha Lásky v církvi vedené Duchem Svatým a zůstávají cennou duchovní potravou pro každou dobu, odrážejí - jak jsme poznamenali v předchozí kapitole - spiritualitu více individuální, která neodpovídá novým duchovním požadavkům naší doby, charakterizované prohlubujícími se vztahy mezi lidmi a vzájemnou závislostí mezi národy.

(Pokračování příště)

Chiara Lubichová

(Převzato z knížky Cesta ke společenství, nakladatelství Nové město, Praha 2005)

24. Všeobecné stanovy Díla Mariina, čl. 8. - pozn. vydavatele.

Poválečná Itálie

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Návrat ke kořenům

Na pozadí dramatického vývoje Itálie a krizových situací společnosti a politiky v prvních poválečných letech se dále rozvíjí myšlenky přinášené Hnutím fokoláre. Můžeme je svým způsobem chápat i jako odpovědi na všechny vypjaté momenty, které tehdy lidé prožívali.

Pro postfašistickou Itálii bylo důležité na rovině symbolů to, co ostatně můžeme vidět ve všech zemích, které se zbavují dědictví diktatur, a to vymezení se proti obrazu samotného vůdce. Proto dochází k rozbití vnímání Mussoliniho jako národního zachránce a jeho nahrazení obrazem tragického antihrdiny. Ze zkušenosti postkomunistické České republiky však sami také víme, jak nesnadný takový úkol je. Nestačí jen odstranit pomníky, pamětní desky nebo přejmenovat ulice, ale klíčovým předpokladem je změna mentality formované předchozími vládnoucími tenencemi.

Hlavními stranami, které měřily síly v politické aréně, byly na jedné straně křesťanští demokraté a na té druhé komunisté a socialisté. Prvním velkým úkolem byla volba Ústavodárného shromáždění, spojená s rozhodnutím o budoucí formě státu, kdy měli dát voliči buď hlas dosavadní monarchistické formě, nebo jít cestou vzniku republikánského státu. Pro zachování královských tradic bylo více příznivců, kteří se rekrutovali z jihu, kde panovala patriarchální společnost a konzervativní sociální struktury, jež se bránily jakýmkoliv novotám. Lidé na průmyslovém severu se zase mnohem více klonili k ustavení republiky. Výsledky referenda nebyly nijak jednoznačné – 12 milionů pro republiku a 10 milionů pro monarchii. To souviselo i s tím, že papež Pius XII. preferoval udržení stávajícího politického zřízení a vyslovil se proti zrušení království.

Co se týká výsledku voleb, vítězem se sice stali křesťanští demokraté, ale následovali komunisté. V této fázi byli

italští komunisté nejsilnější komunistickou stranou v západní Evropě, zastávali důležitá místa ve vládě a mimo jiné obsadili rezort financí. Komunistům se však nepodařilo získat větší vliv na vesnicích a zůstali omezeni především na města, a to zejména na severu země. Spojené státy se však navzdory tomu obávaly, že Itálie se může dostat do sféry sovětského vlivu, a snažily se řešit situaci tím, že chtěly Itálii pomoci ekonomicky. Na začátku ledna 1947 odejel De

Gaspari k jednáním. Příznačná pro tuto cestu byla silná kampaň namířená proti italské levici ze strany vysoké církevní hierarchie ve Spojených státech. Newyorský duchovní a pozdější biskup John Flannelly například varoval emociálními slovy před nástupem radikální levice: „Středozemní moře je křesťanské moře, které nezbarví do rudé barvy ateistický komunismus svou smrtící pěstí.“ Italský premiér každopádně docílil příslibu americké ekonomické i politické podpory.

Po návratu se De Gasperimu podařilo odstranit komunistické zástupce z vlády. K podpoře konzervativní linie italské politiky napomohlo také významně rozdělení levice. Během ledna 1947 se polarizovala Italská socialistická strana, protože po názorových střetech odchází část straníků pod ve-

Foto: J. Šebek

Hrob Alcida de Gasperiho v bazilice sv. Vavřince v Římě

Foto: Centro Iginio Giordani

Aktivní politik Iginio Giordani v roce 1948.

dením Giuseppe Saragaty, předsedy Ústavodárného shromáždění, aby založili pravicovou Italskou dělnickou stranu, což v podstatě znamenalo posílení antisovětského kurzu v Itálii. Nejdůležitější volby, které nerozhodly jen o podobě vlády, ale rozhodovaly o dalším směřování země, se pak uskutečnily v dubnu 1948, kdy proti sobě stály tábory pravice a levice skoro vyrovnaně. Možná i vzhledem ke komunistickému převratu u nás se misky vah přiklonily na stranu protikomunistické fronty.

Formování nového ústavně-politického systému však bylo následně poznamenáno strachem z toho, aby nebyl nikdy příliš silný kabinet, což byl důsledek obav z opakování Mussoliniho nástupu k moci na počátku 20. let. Tím se ovšem vytvořil předpoklad jednak pro nestabilitu koalic, a jednak pro dlouholetou vládní hegemonii křesťansko-demokratické strany v dalších desetiletích, která byla poněkud oslabena až v 60. letech.

SETKÁNÍ GIORDANIHO S CHIAROU

Významnou roli již hraje také Iginio Giordani, který hned po druhé světové válce publikuje knihu věnovanou průkopníkům italské křesťanské demokracie. Po nástupu Mussoliniho byl rozhodným odpůrcem fašismu a svůj jasný odpor dával najevo v jednotlivých textech, které publikoval v denících a časopisech. Jeho publikační možnosti se však v důsledku cenzurních zá-

sahů fašistických míst omezovaly. Během druhé světové války se Giordani zúčastňoval společně s De Gasperim tajných setkání, jejichž cílem bylo obnovení činnosti křesťansko-demokratické strany. Po osvobození Říma v červnu 1944 se stal vedoucím redaktorem nového periodika, které stálo blízko Katolické akci, a na jehož koncepci se Giordani zásadně podílel. Současně velmi intenzivně publikoval a jeho knihy byly po válce také překládány do češtiny. Současně ho oslovil De Gasperi s návrhem, aby se začal angažovat i v přímé politice a v roce 1946 byl tedy zvolen do Ústavodárného shromáždění za křesťanskou demokracii. Klíčové však pro něj bylo setkání s Chiarou Lubichovou v září 1948 v Římě. „Vstou-

pil do mě oheň,“ vzpomíná Giordani na setkání s dívkou z Tridentu, přinášející nové duchovní impulsy. Výrazně se proměnil jak spirituálně, tak ve svém vystupování. Z tvrdého polemika se stal zastáncem dialogu, navrhoval nadstranickou spolupráci směřující k zachování sociálního smíru a podporoval postoje lásky i k názorovému protivníkovi. Některé jeho přístupy mu však ve vyhroceném ovzduší přinášely komplikace, neboť obtížně přijímal za své hájení přísné stranické disciplíny, která – jak už jsem naznačoval – reagovala na situaci rozdělení Evropy železnou oponou. Nebyl například příliš velkým zastáncem vzniku Severoatlantického paktu, protože se jako celoživotní pacifista obával toho, že se stane nástrojem války. Z tohoto důvodu také již nebyl v roce 1953 znovu zvolen do parlamentu. Giordani současně velmi ocenil, když například papež Pius XII. odstranil rozdělení slavení svátku práce v katolické církvi a První máj tak prohlásil i za svátek katolických dělníků (do té doby byly totiž oslavy ze strany církve bojkotovány a pracující měli slavit 15. květen, kdy vznikla první sociální encyklika „Rerum novarum“). To však byly také signály změny klimatu v církvi, které umožnily rozšíření aktivit Hnutí fokoláre nejen v Itálii ale i za jejími hranicemi. Iniciační fáze Hnutí pak dostala svůj vrchol v hluboké duchovní zkušenosti Chiary Lubichové nazvané jako „Ráj 1949“, uskutečněné právě na základě hluboce mystického vztahu s Giordanim a charakterizované jako období světla, kdy se v komplexitě vyjevovaly hlavní duchovní důrazy Hnutí. V říjnu 1949 bylo evidováno 19 fokolarínek a 4 fokolaríni a více než 3 500 příznivců, z toho naprostá většina v Tridentu. Velmi rychle však následoval rozmach jak počtu zasvěcených osob, tak dalších příznivců.

V éře politických nejistot a strachu veřejnosti z další možné válečné konfrontace dvou poválečných mocenských bloků v rámci nového hnutí se rodily myšlenky, které namísto prohlubování příkopů volaly po idejích solidarity, milosrdenství, vzájemné lásky a univerzálně pojatého bratrství a snažily se vnášet do reality rozdělení atmosféru hledání dialogického porozumění jako předpokladu jednoty.

Jaroslav Šebek,
historik

***Z tvrdého polemika
se stal zastáncem
dialogu, navrhoval
nadstranickou
spolupráci směřující
k zachování
sociálního smíru
a podporoval
postoje lásky
i k názorovému
protivníkovi.***

Plánovací setkání gen

V říjnu se jako tradičně sešli mladí v rámci společného plánování akcí na další rok. Smyslem tohoto setkání je ohlédnout se za akcemi uplynulého roku, rozdělit si vzájemně zodpovědnost za akce na další rok a naplánovat společná setkání. Především se ale také chceme vidět a povzbudit se.

Konkrétně toto plánovací setkání mělo několik priorit: společná setkání, Slova života, formační víkend pro gen 2, spolupráce se Slováci a setkání TRIO cílené na naše přátele, kteří Hnutí fokoláre neznají.

A co jsme naplánovali? Budou se konat tábory, duchovní zastavení kluků i holek a nesmí chybět letní dobrovol-

Foto: F. Beneš

nická brigáda SummerJob. V plánu je i naprosto nová akce podobná projektu On My Way, o kterém byla řeč v minu-

lém vydání Nového města, a o kterém ještě mnoho uslyšíme.

František Beneš

Papež na Slovensku

Informace o návštěvě papeže Františka na Slovensko mě osobně velmi pozitivně překvapila. Kromě přirozené lidské radosti z toho, že naši zemi navštíví hlava katolické církve, jsem se radoval i z představy, že slovenská média budou mít příležitost detailně sledovat papežovu činnost a projevy, což je něco, co se dá označit jako celosvětová pocta. Nečekal jsem ani to, že mi můj šéfredaktor Ján Heriban dá za úkol pro slovenské Nové mesto mediálně pokrýt setkání papeže s mladými na Stadionu Lokomotiva v Košicích. Pochopitelně mě to potěšilo. Samotný Den D proběhl velmi hladce.

Foto: T. Fečo, Člověk a Víra

Musím ocenit práci organizátorů, kteří lidi s novinářskou akreditací na krku (z nějakého důvodu si mysleli, že přijíždím z Česka) precizně „odchytávali“ už při příchodu a celou dobu jim věnovali velkou pozornost. Papežova slova se mě několikrát osobně dotkla. Bylo proto rozhodně zajímavé zprostředkovat jeho projev čtenářům Nového mesta, protože jsem si uvědomoval, že papežova vyjádření pravděpodobně silně osloví i někoho, kdo se o nich dozví z našeho článku. Cítil jsem proto určitou zodpovědnost.

Michal Lukáč,
student a redaktor portálu nm.sk

Carlo a Alberto - přátelství na cestě ke svatosti

8. října byla slavnostně ukončena diecézní fáze procesu blahorečení dvou gen.

Foto: www.carloalberto.it

Alberto Michelotti se narodil v Janově 14. srpna 1958. Díky svému faráři, P. Mariovi Terrilemu, se seznámil s Hnutím fokoláre a stal se zodpovědným za skupinu mladých. Stavěl se na poslední místo, aby sloužil. Studoval na vysokém učení technickém.

Nebál se jít proti proudu, žil a druhé učil hodnotám, které někteří považovali za zastaralé, jako čistota, kterou on pokládal za cestu, jak dosáhnout skutečné svobody.

Měl velmi rád hory a během jednoho výstupu v Přímořských Alpách spadl po zledovatělém srážu a následkem tohoto pádu 20. srpna 1980 zemřel.

Den po Albertově smrti byl **Carlu Grisolioví**, z téže skupiny gen, diagnostikován jeden z nejzlobnějších nádorů. Pokračoval tak ve „štafetovém běhu“ k setkání s Ježíšem. Tento běh trval 40 dní

a Carlo během tohoto období často opakoval, že Alberto je s ním a podporuje ho jako vždy.

Vystudoval zemědělství a měl rád hudbu.

Každý byl jiný, oba se však stali pravými přeborníky spirituality společenství a dodnes se dotýkají srdcí mnoha lidí.

L. Š.
(Více viz www.albertoecarlo.it)

Anna Fürstová s manželem Karlem.

Foto: Archiv rodiny Fürstových

Veliká slavnost

Z Hnutí FOKOLÁRE

Na začátku října 2021 zemřela Anna Fürstová, pro mnohé zkrátka Anina. Na parte nebylo možné vyjmenovat všechny členy rodin pěti vlastních a šestnácti přijatých dětí z dětských domovů.

Anina pocházela z Vimperka. Společný život s manželem Karlem začínala na Šumavě, v Chlumu u Volar. Byla vyučená prodavačka a jezdila prodávat do smíšeného zboží do Pěkné. Karel tam byl lesníkem. V roce 1978 se přestěhovali do Lomnice nad Lužnicí, kde bydleli na faře u patera Jiřího Cihelny. Ve stejném roce se přestěhovali do Majdaleny, nejprve do domku blízko železniční tratě a o dva roky později do hájovny „Na Barboře“.

Tam skončila pozemská životní cesta ženy, která pro svou rodinu a pro své přátele vykonala veliké věci.

Na Aninu jistě vzpomínají mnozí. V tomto článku jsou shromážděny střípky vyprávění, které se podařilo získat. A je to vyprávění „o životě“.

OTEVŘENÉ SRDCE

Z titulu nejstarší sestry vyplývala i vůdčí role mezi sourozenci. Měla veliké srdce otevřené pro všechny, dokázala prožívat naše životní příběhy a rozdělit se o své. Na každého si vždy udělala čas, byla ochotná nás pozorně vyslechnout, poradit nebo pomoci, potěšit se společně z radostných věcí. S nadšením

vítala každého hosta, souseda i zákazníka v obchodě.

Laděna, Ladislav, Pavel – mladší sourozenci, jednohlasně

JAKO „KNOFLÍK“

Ráda jsem jezdila na Majdalenu, tam to pulzovalo životem. A když jsem nemohla přijet, aspoň jsem zavolala, abych věděla, co zrovna dělají, a trochu nasála tu atmosféru.

Při rozhovoru do rádia ke Dni matek Anina řekla, že mámy jsou jako „knoflíky“, které dávají rodinu dohromady. A takový „knoflík“ byla i Anina. Vždycky chtěla mít všechny děti co nejbliž a trápilo ji, když některé odešly z domova, třeba i bez rozloučení. Všechny

děti, které s Kájou přijali, měli rádi jako vlastní. Fascinovalo mě, že všichni přijeli, když se dověděli, že mamka odchází, a doprovázeli ji až do konce.

Anina mi bude moc chybět, v poslední době mi častěji zavolala. Někdy mám pocit, že zase zazvoní telefon a ozve se: „Jak se máš? Už jsem tě dlouho neslyšela.“

Laděna Modlitbová (sestra)

SVATEBNÍ HOSTINA

Během studií jsem narazil na despotickeho učitele. Anina mi řekla: „Zkus si ho představit, jak jde ráno pro rohlíky a mléko na snídani pro svou rodinu. Snad se ti podaří vidět ho v jiném světle.“ To mi pomohlo nevidět jen sám sebe, ale i toho učitele s jeho vlastními problémy i radostmi.

Oslavu své svatby po obřadu jsem si představoval jen tak na chatě u ohničku. Zajel jsem za Aninou a diktoval: „Objednej pět kuřat, špekáčky, chleba, pivo a tak.“ Když se ptala, na co to chci, přiznal jsem, že jsme přípravu na svatbu tajili a hosty jsme chtěli pozvat až týden před ní. Ona nato: „Takhle ne, my ti hostinu vystrojíme sami.“ Vystěhovali nábytek z bytu 2+1 na půdu a vystrojili parádní oslavu se vším všudy a ve vlastní režii. Od té doby vystrojila desítky různých oslav.

Nedokázala se nečinně dívat na natažené ruce opuštěných dětí v dětských domovech a tak vždy, když některé z jejich biologických dětí založilo rodinu a opustilo svou postel, hned ji obsadila některým z těch dětí toužících po mateřském objetí. Syn Karel při odchodu na studium do Prahy řekl: „Tuhle postel mi tady nechte, chci se sem ještě vrátit!“

Když se dověděla o své zákeřné nemoci, neslyšel jsem ji naříkat: „Proč zrovna já?“ Z jejích úst jsem slyšel: „Uklízím po sobě, skříně a podobně, a učím svého Káju samostatnému životu.“

Ladislav Marek (bratr)

KMOTRA

Anina nám mladším sourozencům proslapávala cestu životem. Právě v její rodině jsem zaslechl, že existuje jakási „Dílo Mariino“. Ukázala naší rodině cestu k pěstounské péči. Když jsme k našemu prvorozenému synovi přijali několik dětí z dětských domovů, doprovázela nás svou pomocí a radou. Díky ní máme velkou rodinu s dnes již dospělými dětmi, které nám dělají radost

a jsme na ně pyšní! Proto, když se nám (i k údivu lékařů) zázračně narodila dcera Bára, nemohli jsme zvolit jinou kmotru než Aninu. Když Bára onemocněla zhoubným nádorem v mozku, netušili jsme, že za několik let onemocní zhoubným nádorem i její kmotra Anina. Vzájemnými telefonáty se neutěšovaly, ale posilovaly. Anina zemřela necelé tři roky po Báře. Pro naši rodinu byla Anina velkým darem. Prožili jsme s ní mnoho setkání rodinných i duchovních. Pro nás zůstane legendou.

*Pavel a Hana Markovi ze Strakonice
(bratr se svou manželkou)*

VÝCHOVA K PRACOVITOSTI

Anina se snažila vychovat své děti nejen jako dobré, ale i jako pracovitě lidi.

Jednou jsem k nim přijel na Barboru na návštěvu. Anina mě přivítala, zapálili jsme si cigaretu a povídali si. Ptal jsem se: „Tak co děláte?“ Ona odpověděla: „Dneska bílíme.“ Za chvíli odněkud z domu přišly dvě děti a povídají: „Tak tu místnost nahoře máme hotovou.“ Anina na to: „Tak pokračujte tady vedle. Tam už to mají ti dva vyklizené a připravené“.

Jan Šebor (rodinný přítel)

MILOVANÁ TCHYNĚ

Když jsem začínala chodit s Aniným synem Kájou, tak jsem se jí šla zeptat, jestli vlastně mohu. Svou budoucí tchyni jsem totiž obdivovala a měla ráda ještě dřív než Káju. Ona odpověděla: „Já už se za to dlouho modlím.“ Ale chtěla mě otestovat, jestli jsem „kočárová“ nebo „do tahu“. Řekla mi: „Dojdi do maštale podojit krávu.“ Dokázala jsem to a „díky tomu“ jsem získala nejen Káju, ale i milovanou tchyni!

*Martina Furstová
(snacha)*

PŘITISKNUTÍ

Na babičku mám a vždycky budu mít spousty krásných vzpomínek. Ať už veselých, vtipných nebo těch z běžných událostí našich životů. Teď bych chtěl vyzdvihnout jeden zážitek z mého dětství. Bylo mi asi pět let, s bratry, rodiči a několika dalšími rodinnými přáteli jsme byli na dovolené v Tatrách. Podnikali jsme výlety do okolí velkého hotelu, který jsme s naší skupinou hravě obsadili. Jednou, vracejíce se autem z vyčerpávajícího výslapu, jsme projížděli hustými lesy. Bylo po dešti a z lesů

stoupalo obrovské množství páry. Tolik husté mlhavé páry, až jsem měl pocit, že snad hoří většina tatranského lesa. Ovšem babi nám pohotově vysvětlila, co se děje. Bylo to tím, říkala, že když všichni čerti z temného lesa zmoknou, uchýlí se někde do suchého místa, kde je jejich čertí babička usuší a uvaří jim krupicovou kaši. To moji dětskou duši v tu chvíli úplně uklidnilo. Věděl jsem, že já mám taky tu svoji babičku, která nás nejenom usuší a uvaří nám, ale taky nás k sobě přitiskne. Přitiskne a nepustí. Dneska už vím, že naše babička Anina za svůj život usušila, nakrmila, přitiskla a nepustila neuvěřitelné množství lidí. V tom byla totiž nejlepší...
Dominik Fürst (vnuk)

BUDOUcí PŘÁTELÉ

S rodinou Aniny jsme se seznámili v době, kdy žila v Lomnici na faře. Od patera Kováře z Horní Plané přišel vzkaz: „Do Lomnice se přistěhovala rodina. Postarejte se o ni.“ Dojeli jsme tam. Po zazvonění přišel otevřít pater Cihelna a odněkud zevnitř volala Anina: „Kdo to je? To jsou nějací naši přátelé?“ Zavolala jsem dovnitř: „Ještě ne, ale budou!“

*Marie Oušková
(rodinná přítelkyně)*

DOMÁCÍ KONCERT

V jejich domku u trati proběhl koncert hudební skupiny z Hnutí Gen Unita. V jednom rohu obývacího pokoje hrála kapela a kolem ní se tísnilo a poslouchalo několik desítek lidí.

Jindy uspořádali Fürstovi celodenní setkání pro babičky a dědečky, aby se navzájem seznámili a viděli, proč na různá setkání jezdíme a o co se snažíme.

Jan Ouška (rodinný přítel)

NOVÝ ZAČÁTEK

Několik let po svatbě jsem jela za paterem Kovářem, že už to dál nejde, že se chci rozvést. Pater Kovář byl jedním z těch moudrých, kteří uměli „promluvit do duše“. Rozebral mě a rozmluvil mi úvahy o rozvodu. Dala jsem si říct, cestou domů jsem koupila deset kuřat a manželství bylo zachráněno. Zkrátka jsme začali znovu. A jak se díky tomuto novému začátku odvíjel náš život dál, to už všichni víte...
Anina

Sestavil Jan Ouška

Hnutí fokoláre a ochrana životního prostředí

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Ilustrační foto: K. Brosch

Rozhovor se Stefanií Papa, novou zodpovědnou za EcoOne, kulturní iniciativu Hnutí fokoláre v oblasti životního prostředí.

Nedávno skončil takzvaný „čas stvoření“. Mohla byste ho přiblížit?

Je to období, které trvá od 1. září, kdy se slaví Světový den modlitby za péči o stvoření, do 4. října, tedy svátku sv. Františka z Assisi, patrona ekologie. Během tohoto období se různé církve na celém světě spojují v modlitbě a konkrétní podpoře konkrétních akcí na zachování a ochranu našeho společného domova. Letošní rok byl věnovaný tématu: „Domov pro všechny? Obnovit Boží *oikos*“, přičemž *oikos* znamená v řečtině domov, příbytek.

Proč je tak důležité, aby se k této iniciativě přidávalo stále více různých církví?

Při hledání odpovědi na tuto otázku mě napadlo jedno staré africké přísloví, které zní asi takto: „Chceš-li jít rychle, běž sám. Chceš-li dojít daleko, kráčeš s ostatními.“ Sám papež František v encyklice *Laudato si'* říká: „Je třeba, abychom se do jednání zapojili všichni, vždyť krize životního prostředí a její lidské kořeny se týkají a dotýkají nás všech.“ (LS 14) Musíme se snažit o „sjednocení celé lidské rodiny v hledání udržitelného a integrálního rozvo-

je.“ (srov. LS 13) Dokážeme to, jen když se spojíme a budeme usilovat o stále užší spolupráci a budování společenství i mezi různými křesťanskými církvemi.

Jsmo v šestém roce papežovy encykliky *Laudato si'*. Před námi však stojí ještě dlouhá cesta...

Rozběhlo se a realizovalo i mnoho dalších iniciativ, ale máme před sebou ještě dlouhou cestu. Tato úloha se může zdát náročná, ale stále ještě můžeme zvrátit některé negativní trendy, přizpůsobit se, abychom minimalizovali škody, obnovili klíčové ekosystémy a lépe chránili to, co máme. Začít se může od přehodnocení řešení způsobu bydlení a sociální mobility, třídění odpadu či mnoha dalších oblastí. Ces-

ta, po které jsme se vydali, je správná. A encyklika papeže Františka označuje bod, ze kterého není návratu.

Jedním z důležitých témat probíraných na Generálním shromáždění Hnutí fokoláre, které proběhlo od 24. ledna do 7. února, byla právě ochrana životního prostředí...

Ano, kladl se důraz na ekologickou konverzi členů a struktur Hnutí, v malých i velkých aktivitách. Zároveň je u všech členů trvalá snaha přispívat k omezování fosilních paliv. Právě tento rok se kromě toho mladí lidé z Hnutí angažují v rámci projektu s názvem DareToCare (Neváhej, pomáhej). Tato kampaň nás zve k tomu, abychom převzali zodpovědnost za ty nejkřehčí a zajímali se o ně, aktivně se o ně starali a zároveň kladli důraz na péči o naši planetu, instituce, města a problémy naší společnosti.

Kromě toho se v květnu letošního roku nevládní organizace New Humanity¹ akreditovala jako pozorovatel při orgánu OSN pro životní prostředí (United Nation Environmental Programme – UNEP). Jde o program, který se zabývá všemi globálními environmentálními problémy. New Humanity vykonává svou činnost v oblasti ochrany životního prostředí zvláště prostřednictvím kulturní iniciativy EcoOne. Dále bych ráda připomněla partnerství, které vzniklo mezi Hnutím fokoláre a FaithInvest, mezinárodní organizací, která pomáhá náboženstvím při vytváření dlouhodobých strategických plánů pro životní prostředí.

A dalo by se pokračovat.

Lorenzo Russo
(Podle www.focolare.org,
redakčně kráceno)

**EcoOne,
kulturní iniciativa Hnutí
fokoláre, sdružuje učitele,
akademiky, výzkumníky
a odborníky pracující
v environmentálních
vědách a podporuje jejich
vzájemné propojení.**

1. New Humanity = Nové lidstvo: mezinárodní sdružení New Humanity je nevládní organizace založená v roce 1986. Její principy a iniciativy vycházejí z Hnutí fokoláre, jehož je jedním z výrazů.

MICALA MĚLA DEVADESÁTILETÉHO DĚDU A TEN MĚL CHATU, TAKŽE BYLO JASNÉ, ŽE PÉČE O TUHLE NEMOVITOST POSTUPNĚ PŘEJDE NA NI. A TAK SE STALO, ŽE NA NI PADLA I STAROST O PŘÍPOTKU VODOVODU, KTERÝ SE V OBCI ZAČAL BUDOVAT.

BYLO KOLEM TOHO HODNĚ NEJASNOSTÍ A VŠECHNO VYVRCHILO TÍM, ŽE SI MICALA JEDNOU VŠIMLA, ŽE VE VSI UŽ ZAČALI PRÁCE A SOUSEDI DOKONCE KOPOU JAKÝSI RIGOL SMĚREM K SILNICI.

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

VODOVOD: DUCHOVNÍ CVIČENÍ

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

Čekání

(ZA)MYŠLENKA

Čekám příjezd vlaku. Někdy proto, že někdo jedu, někdy proto, že někdo přijede.

Čekám. Někdy si čtu, přemýšlím, modlím se nebo jen tak pozoruji okolí.

Otázka ovšem zní: Je to jen vyplnění času, který je sám o sobě prázdný, nebo je to naopak: prázdným - volným musí být, abych v něm něco prožil? Má čas čekání - který je v našem životě častý, svůj smysl? Nebo je jen ztrátou?

Prožil jsem čekání, kdy jsem nevěděl, zda myšlenka být knězem je opravdu povoláním od Boha, nebo jen od lidí.

V těch měsících mi pomáhala věta z knihy „Otec vyhoštěných“, kde spisovatel popisuje průběh kněžského povolání hlavního hrdiny knihy - P. Damiána de Vester. Ve chvílích nejistoty mu po-

máhala věta, kterou cítil ve svém nitru: „Čekej, tvá hodina přijde...“

Čekání je tedy nutné. Budoucnost nelze mít hned.

Proč?

Uvědomil jsem si, že v době, kdy jsem čekal na jasné znamení od Pána, na to, že mě ke kněžství opravdu volá On, jsem prožil důležité momenty a setkání. Že to vlastně nešlo bez čekání...

K podobnému závěru docházejí i ti, co putují na nějaké poutní místo - shodují se v tom, že důležitá byla i cesta. Kdyby je někdo do cíle rychle přivezl, něco by chybělo. Že člověk nakonec ani neví, co ho vlastně víc obohatilo - zda cesta nebo cíl - patří to totiž neoddelitelně k sobě.

Čekání a cesta, příjezd vlaku a cíl.

Zahajujeme advent - čekání na Vánoce.

I tady platí, že nejen Vánoce, ale i čekání na ně, je důležité.

Je rozumné neuspěchat Vánoce. Bylo by to jak nedopečený koláč.

Je třeba připravit srdce, říká liška v Exupéryho Malém princí.

Čekání na Vánoce je vlastně čekáním na lásku.

Ten, který je pramenem lásky se nás ptá: „Pomůžeš, aby ve světě láska nevychladla?“

*P. Miroslav Cúth
(Sváteční slovo,
vysíláno Českou televizí
v listopadu 2009)*

KDO KDE BYDLÍ?

Logický rébus

Zkuste přiřadit každé z pěti jmen k domu určitého pořadí a barvy a k oblíbenému nápoji tak, aby platily věty legendy. Zároveň platí, že každý bydlí v domě jiné barvy a má jiný oblíbený nápoj.

	dům nalevo	druhý dům	prostřední dům	čtvrtý dům	dům napravo
Alice					
Ben					
Cyril					
Dana					
Eva					

káva	mléko	džus	čaj	voda

modrá	zelená	béžová	červená	žlutá

modrá					
zelená					
béžová					
červená					
žlutá					

Legenda:

- Osoba, která ráda pije mléko, bydlí vpravo od zeleného domu.
- Ten, kdo rád pije kávu, bydlí ve žlutém domě.
- Ben bydlí vedle ne-béžového domu, který je zároveň domovem člověka milujícího mléko.
- Prostřední dům je zelený a není v něm ani kapka džusu.
- Člověk, který velmi rád pije čaj, žije vedle Bena.
- Cyril bydlí v modrém domě.
- Eva žije v domě, který je druhý zprava.
- Dana bydlí vedle žlutého domu.

Tip - pozorně čtěte věty legendy. Pokud některá informace vylučuje vztah jedné položky s druhou, запиšte do mřížky křížek. V případě, že nějaké tvrzení jasně označuje vztah dvou položek, označte toto místo kolečkem a všechny ostatní možnosti ve sloupci a řádku daného čtverce můžete vyloučit a označit křížkem.

káva					
mléko					
džus					
čaj					
voda					

nové město

Časopis Hnutí fokolare - 7/2021, vychází 10x ročně, ročník 30 (24) - 30. ročník od vzniku československé verze, 24. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dílo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 550 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACX CZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativní redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Štěpán Filčík, Ing. Milena Honetschlagerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Veronika Matiašková, Mgr. Zdeňka Růžicková, PhDr. Drahomíra Syřůčková ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Foto: Lena Nowak, Člověk a Víra

1

Foto: L. Barbořková

2

Foto: L. Jedličková

3

Foto: J. Kučerová

4

Foto: Eva Nemerutová

5

Foto: Z. Vích

6

Foto: F. Slavíček

7

Foto: Z. Vích

Ve dnech 22. a 23. října proběhlo setkání Františkovy ekonomiky v pražském Centru Mariapoli. Účastníci se zabývali projekty ekonomiky společenství a Františkovy ekonomiky, sdíleli zkušenosti s podnikáním a hledali priority pro české prostředí (fota 1-2).

Koncem října prožila téměř padesátičlenná skupina účastníků převážně z Moravy, včetně dětí, dva a půl dne v citadele Hnutí fokoláre v Praze-Vinoři. Pro některé to byla příležitost se po dlouhé době setkat osobně (nejen on-line), a to v místech, která před dvaceti lety navštívila Chiara Lubichová. Na programu bylo prohloubit se ve spiritualitě společenství, jakýsi „duchovní restart“, poznat citadelu a setkat se s některými jejími obyvateli, návštěva Prahy či Staré Boleslavi nebo přednáška PhDr. Jaroslava Šebka o historickém kontextu prvních let Hnutí fokoláre (fota 3-7).